

OSOBITNÉ PRAVIDLÁ URČOVANIA A OSVEDČOVANIA PÔVODU TOVARU

Úvod

Slovenská obchodná a priemyselná komora (ďalej len „SOPK“) vydáva Osobitné pravidlá osvedčovania pôvodu tovaru (ďalej len „osobitné pravidlá“) zabezpečujúce jednotné konanie a formality spojené s vydávaním elektronických osvedčení o pôvode (ďalej len „e-ONP“) vydávajúcimi pracoviskami SOPK v súlade s metodikou Eurochambers a Medzinárodnou radou pre osvedčenia o pôvode, Medzinárodnej obchodnej komory/Svetovej federácie komôr (ICC-WCF) v Paríži (International Certificate of Origin Council, ICC-WCF), ktorých je SOPK akreditovaným národným združením pre vydávanie a osvedčovanie nepreferenčného pôvodu tovaru od r. 2014.

SOPK pôsobí v danej oblasti prostredníctvom úradu komory a úradov regionálnych komôr na celom území Slovenskej republiky (ďalej len „vydávajúce pracovisko“).

SOPK osvedčuje len nepreferenčný pôvod tovaru vyvázaného z územia SR na úradne predpísaných formulároch¹ EÚ osvedčenia o pôvode/EU Certificate of Origin, v súlade s Colným kódexom EÚ (EÚ-CK) a jeho vykonávacích predpisov², dohody WTO o pôvode³, a dokumentmi Svetovej colnej organizácie (WCO)⁴.

Tieto osobitné pravidlá platia súčasne so Všeobecnými pravidlami osvedčovania obchodných dokladov SOPK.

PRAVIDLO 1

Registrácia

Žiadateľ o vydanie e-ONP sa musí najskôr zaregistrovať na portáli SOPK v časti e-ONP SOPK (odkaz: <https://onp.sopk.sk>). Súčasťou registrácie je aj vyplnenie, podpísanie a nahratie LT-vyhlásenia žiadateľa o záväzku podľa Pravidla 1 Všeobecných pravidiel osvedčovania obchodných dokladov. Po schválení registrácie žiadateľa vystavujúcim

¹ Vydané SOPK ako tlačivo **ONP SOPK_2019, resp. 2020 a následný (rok vydania)**

² **Zoznam právnych predpisov EÚ pre colnú oblasť** pozri napr. <https://www.financnasprava.sk/sk/financna-sprava/legislativa/clo/pravne-predpisy-eu>

³ **Dohoda o založení WTO** obsahuje niekoľko príloh obsahujúcich osobitné dohody WTO; **príloha 1A** obsahuje multilaterálne dohody o obchodovaní s tovarom. **Nasledujúce dohody sa týkajú osvedčovania nepreferenčného pôvodu tovaru:**

- Všeobecná dohoda o clách a obchode z roku 1994 (GATT 1994), ktorá zahŕňa dohodu GATT 1947;
- Dohoda o colnej hodnote; **Dohoda o pravidlách pôvodu**; Dohoda o ochranných opatreniach.

In: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:r11010&from=SK>

⁴ **KYOTO CONVENTION, ANNEX K** – Origin; Definitions, Principles, Standards and Recommended Practices found in the Kyoto Convention with regard to Origin; In: <http://www.wcoomd.org/en/topics/origin/instrument-and-tools/comparative-study-on-preferential-rules-of-origin/specific-topics/general-annex/kyoto.aspx> ;

SOPK PRÍKAZ Č. 2-2021

OSOBITNÉ PRAVIDLÁ URČOVANIA A OSVEDČOVANIA PÔVODU

pracoviskom, si môže žiadateľ vytvoriť a podať elektronickú žiadosť o vydanie ONP (e-ŽoV ONP).

PRAVIDLO 2

Žiadosť o vydanie osvedčenia o nepreferenčnom pôvode

- a) Žiadosť o vydanie ONP/CO predkladaná na osvedčenie zvolenému vydávajúcemu pracovisku musí byť podaná elektronicky – cez web portál SOPK (odkaz: <https://onp.sopk.sk>) podľa Pravidla 2 Všeobecných pravidiel osvedčovania obchodných dokladov (VP OOD) na formulári (e- ŽoV ONP).
- b) Tovar musí byť opísaný v e-ŽoV ONP v súlade s jeho obchodným názvom (druhom tovaru) spôsobom, aby sa dal stotožniť s tovarom uvedeným vo vývoznnej faktúre.
- c) Návod na vyplnenie e-ŽoV ONP sa nachádza v dokumente pod názvom „Vysvetlivky a pokyny na vyplnenie tlačiva e-ŽoV ONP SOPK_2021“ (https://web.sopk.sk/storage/sluzby/ONPCO/ONP-vysvetlivky-ziadost_ONP.pdf).

PRAVIDLO 3

Vývozné faktúry na účely osvedčenia pôvodu

Povinným podporným dokladom k e-ŽoV ONP je kópia vývoznnej faktúry (súbor pdf) na tovar, ktorý je opísaný v e-ŽoV ONP, ktorý žiadateľ nahrá spolu s e-ŽoV ONP.

PRAVIDLO 4

Vyhlásenie o pôvode tovaru

Povinným podporným dokladom k e-ŽoV ONP je aj jej Príloha 1 Vyhlásenie žiadateľa o pôvode tovaru (ďalej len Pr.1 - [tu](#)), ktorý je predmetom jeho žiadosti. Pôvod tovaru musí žiadateľ určiť v súlade s podmienkami uvedenými v príslušných nariadeniach Európskej únie (EÚ-CK) a vykonávacích predpisov k nemu, v členení na jednotlivé kategórie:

- Kategória A)** TOVAR ÚPLNE ZÍSKANÝ v určitej krajine, t.j. tovar zhotovený alebo vyrobený len z materiálov, častí a súčastí úplne získaných na území jedného členského štátu Európskej únie – Slovenskej republiky/EÚ(SK)/, (napr. “Krajina pôvodu/Country of origin: Slovak Republic”).
- Kategória B)** TOVAR, NA KTORÉHO VÝROBU boli použité materiály, časti a súčasti z viac ako jednej krajiny alebo územia, má pôvod v krajine alebo na území, kde tieto nepôvodné materiály, časti a súčasti (importované materiály-IM), prešli posledným podstatným a hospodársky odôvodneným spracovaním alebo prepracovaním v podniku na to určenom, ktorého výsledkom je nový výrobok (NV), alebo ktoré predstavuje dôležitý stupeň výroby (Colný kódex EÚ).
- Kategória C)** TOVAR REEXPORTOVANÝ majúci pôvod v krajine mimo Slovenskej republiky, t.j. ktorý nebol podrobený podstatnej výrobnnej alebo spracovateľskej operácii na území SR.

Žiadateľ vyplní údaje o vzniku pôvodu v Pr. 1, ktorá musí byť podpísaná splnomocneným zástupcom žiadateľa a nahraná spolu s e-ŽoV ONP.

SOPK PRÍKAZ Č. 2-2021

OSOBITNÉ PRAVIDLÁ URČOVANIA A OSVEDČOVANIA PÔVODU

V prípade tovaru kategórie A alebo B, ak tovar nebol vyrobený žiadateľom, musí byť v Pr.1 uvedený názov a adresa výrobcu/dodávateľa danej položky tovaru a druh a číslo podporného dokladu.

V prípade tovaru kategórie C (re-export) zo SR, musí žiadateľ predložiť dôkazy potrebné na identifikáciu spätne vyváženého tovaru s tovarom skôr dovezeným, ktoré podporujú jeho vyhlásenie o pôvode v Pr 1., a to na základe jedného z nasledujúcich podporných dokladov o pôvode tovaru:

- a) kópia osvedčenia o pôvode (ONP) vydané oprávneným orgánom v krajine pôvodného vývozu,
- b) kópia vyhlásenia dodávateľa o nepreferenčnom pôvode zo sídlom v EÚ,
- c) kópia dovoznej colnej deklarácie (JCD), na základe ktorej bol tovar colne prerokovaný pri vstupe na colné územie EÚ(SR).

Žiadateľ pri vyplnení Pr.1, musí posúdiť vznik pôvodu tovaru na základe nasledujúcich pravidiel nepreferenčného pôvodu:

Kategória A - TOVAR ÚPLNE ZÍSKANÝ⁵ v jednej krajine má pôvod v tej krajine, na území ktorej sa uskutočnilo:

- (i) vypestovanie, zozbieranie a spracovanie (materiály rastlinného pôvodu);
- (ii) vyťaženie nerastných surovín;
- (iii) chov, porážka a spracovanie zvierat (materiály živočíšneho pôvodu);
- (iv) výlov, spracovanie rýb (aj mimo teritoriálnych vôd⁶);
- (v) kombinácia predchádzajúcich operácií

alebo ďalšie spracovanie a prepracovanie výhradne zo vstupných materiálov podľa odseku (i) až (v).

Kategória B - Pri tovare kategórie B, žiadateľ postupuje podľa návodu uvedeného v Prílohe 3 Dekompozícia nového výrobku (tu), kde sa uplatnia dve kritéria na určenie pôvodu: (i) tzv. tarifný skok (zmena 4-miestnej colnej nomenklatúry) + (ii) operácie spracovania viac ako tzv. minimálne operácie.

Uvedená Príloha 3 – Dekompozícia NV nie je povinnou prílohou jednotlivej e-ŽoV ONP, pokiaľ vystavujúce pracovisko nepožiadá o jej predloženie, pri oprávnenej pochybnosti o pravdivosti vyhlásenia žiadateľa o vzniku pôvodu danej položky tovaru uvedenej v Pr. 1 k e-ŽoV ONP.

Žiadateľ musí poskytnúť akékoľvek ďalšie informácie, ktoré vydávajúce pracovisko považuje za nevyhnutné na správne určenie a osvedčenie pôvodu daného tovaru uvedeného v Pr.1.

Ak žiadateľ opakovane podáva e-ŽoV osvedčenia na ten istý tovar a nenastali zmeny v jeho zložení z hľadiska pôvodu jednotlivých častí a súčastí alebo krajiny poslednej hospodársky opodstatnenej spracovateľskej operácie, nemusí Vyhlásenie o pôvode (Pr. 1) opakovane

⁵ Pozri Čl. 60 ods. 1 EÚ-CK a čl. 31 DN-EÚ-CK

⁶ Výraz „colné územie“ zahŕňa tiež teritoriálne vody danej krajiny. In. čl.4 Nariadenia EP a Rady č. 952/2013 OJ (EÚ-CK)

SOPK PRÍKAZ Č. 2-2021

OSOBITNÉ PRAVIDLÁ URČOVANIA A OSVEDČOVANIA PÔVODU

podávať. Žiadateľ je povinný nanovo podať toto vyhlásenie ako prílohu k žiadosti, ak v priebehu výroby a následných obchodných operácií vyššie uvedené zmeny nastali.

PRAVIDLO 5

Určenie krajiny pôvodu na základe expertízy SOPK

Ak žiadateľ má pochybnosť o správnej aplikácii zákonných ustanovení o vzniku nepreferenčného pôvodu danej položky tovaru, na ktorú si podal e-ŽoV ONP, môže vopred požiadať vystavujúce pracovisko o vypracovanie expertízneho stanoviska na určenie krajiny pôvodu danej položky tovaru (4-miestna colná nomenklatúra HS) vypracovanie Dekompozície nového výrobku – Pr. 3..

Táto služba je spoplatnená podľa aktuálneho Cenníka služieb SOPK (hodinová sadzba).

K žiadosti o expertízne stanovisko na určenie krajiny pôvodu (odkaz:) priloží vyplnenú prílohu 3 Dekompozícia nového výrobku, spolu s podpornými dokladmi (kópie ako súbor pdf) podľa predpokladanej kategórie pôvodu tovaru (A, B, C).

Podporné doklady k Pr. 3 sú doklady o pôvode vstupných materiálov, získaných a/alebo dovezených na územie SR za účelom spracovania alebo prepracovania na nový výrobok (NV), na ktorý žiadateľ požiadal o vydanie ONP SOPK.

V prvom rade ide o rozdelenie vstupných materiálov na výrobu NV na tuzemské materiály (TM) s pôvodom v SR, resp. EÚ (27) a importované materiály (IM) a ich uvedenie v Tab.1, resp. Tab.2 Pr.3.

Ďalším krokom je zatriedenie vstupných materiálov (IM, TM) a nového výrobku (NV) podľa Harmonizovaného systému triedenia a kódovania, WCO (ďalej len HS) na prvé 4-miesta colnej nomenklatúry (angl. Headings).

Žiadateľ musí podrobne uviesť technologické operácie v Tab. 3 Pr. 3, ktoré vykonal na nepôvodných vstupných materiáloch (IM), a tiež druh a číslo dodávateľskej faktúry a názov a adresu dodávateľa v Tab. 2 a 3 Pr.3.

Žiadateľ musí vypracovať Pr.3 - Dekompozícia NV pre každú samostatnú položku nového výrobku (4-miestna nomenklatúra HS).

Na žiadosť vydávajúceho pracoviska, žiadateľ musí predložiť kópie faktúr dodávateľov a/ alebo vyhlásenie o pôvode/osvedčenie o pôvode daného vstupného materiálu (TM, IM).

PRAVIDLO 6

Podpisovanie žiadosti o vydanie ONP/CO

Všetky žiadosti o vydanie ONP a podporné doklady k týmto žiadostiam, resp. všetky vyhlásenia na faktúrach, alebo na iných obchodných dokumentoch, ktoré sú predmetom e-ŽoV ONP, musia byť podpísané žiadateľom, alebo jeho splnomocneným zástupcom podľa LT vyhlásenia, napr.:

- a) v prípade fyzickej osoby- podnikateľa (SZČO), samým podnikateľom;
- b) v prípade partnerstiev (komanditná spoločnosť), podľa dohody o partnerstve firmy;

SOPK PRÍKAZ Č. 2-2021

OSOBITNÉ PRAVIDLÁ URČOVANIA A OSVEDČOVANIA PÔVODU

c) v prípade právnickej osoby, štatutárnym zástupcom, prokuristom alebo konateľom spoločnosti podľa jej štatútu;

V prípade, že e-ŽoV ONP podáva agent, ako napr. lodný agent alebo zasielateľ, resp. colný agent, môže vystavujúce pracovisko prijať e-ŽoV ONP podpísanú oprávneným pracovníkom agenta (SZČO, firmy alebo právnickej osoby). V takom prípade poverený pracovník agenta musí predložiť plnomocenstvo podpísané žiadateľom, alebo jeho splnomocneným zástupcom podľa LT vyhlásenia, ktorého súčasťou je aj podpisový vzor oprávneného pracovníka agenta.

PRAVIDLO 7

Odmietnutie žiadosti

Bez ohľadu na ustanovenia vyššie uvedených pravidiel, vydávajúce pracovisko si vyhradzuje právo odmietnuť osvedčiť pôvod tovaru na základe e-ŽoV ONP a podporných dokladov, ktoré mu budú predložené, ak bude mať pochybnosť o správnosti údajov alebo o autenticite dokladov predložených žiadateľom.

To platí aj pre prípad, že žiadateľ neakceptuje požiadavky a pripomienky na korekciu údajov v ŽoV ONP alebo nepredloží podporné doklady v primeranej lehote a štruktúre podľa požiadavky vydávajúceho pracoviska.

Na vydanie ONP/CO a osvedčenie obchodných dokladov v uvedených prípadoch nie je právny nárok.

PRAVIDLO 8

Verifikácia vydaného ONP

- a) V prípade, že colná správa, iná kompetentná osoba alebo orgán požiadajú SOPK o overenie (verifikáciu) správnosti vydaného ONP, úrad komory SOPK to bezodkladne oznámi vydávajúcemu pracovisku, čím začne proces verifikácie daného ONP a v prípade potreby si vyžiada predloženie všetkých podporných dokladov k e-ŽoV ONP.
- b) Vydávajúce pracovisko vykoná prvotnú kontrolu pravosti e-ONP a informuje žiadateľa o začatí verifikácie daného ONP bez omeškania. V lehote do pätnástich dní (15) po doručení takéhoto oznámenia, v prípade odôvodnenej pochybnosti o správnosti údajov uvedených v e-ŽoV ONP, má právo vykonať kontrolu na mieste, v prevádzke žiadateľa, kde sú uložené účtovné a technologické doklady preukazujúce splnenie pravidiel pôvodu tovaru uvedeného v danom ONP.
- c) Ak žiadateľ neumožní takúto kontrolu na mieste, vydávajúce pracovisko vykoná verifikáciu ONP len preverením správnosti formálnych náležitostí vydaného ONP (t.j. autentičnosti e-formulára/tlačiva ONP, mena a podpisu certifikačného pracovníka a pečiatky) a zhody identifikačných údajov daného ONP s evidenciou SOPK o vydaných ONP pre daného žiadateľa.
- d) Ak verifikačná požiadavka kompetentných orgánov bude doručená SOPK po uplynutí 3 ročnej lehoty od dátumu vydania ONP, teda v čase po lehote archivácie e-ŽoV ONP a súvisiacich podporných dokladov, vydávajúce pracovisko vykoná verifikáciu ONP podľa bodu c).

SOPK PRÍKAZ Č. 2-2021

OSOBITNÉ PRAVIDLÁ URČOVANIA A OSVEDČOVANIA PÔVODU

e) Vydávajúce pracovisko oznámi výsledok verifikácie ONP úradu komory, ktorý ho po schválení zašle kompetentnej osobe/orgánu, ktorý si vyžiadal jeho verifikáciu, a to najneskôr v lehote 6 mesiacov od doručenia vyžiadania verifikácie ONP na SOPK.

PRAVIDLO 9

Účinnosť týchto pravidiel

Osobitné pravidlá pre ONP môžu byť zmenené, doplnené alebo nahradené novými pravidlami, ktoré musia byť schválené generálnym tajomníkom SOPK. Každú takúto zmenu, dodatok alebo nahradenie a dátum, od ktorého tieto zmeny budú účinné, oznámi vydávajúce pracovisko žiadateľom a úrad SOPK ho zverejní na webovej stránke SOPK v primeranom predstihu.

Účinnosť týchto pravidiel nastáva **dňa 12. apríla 2021.**

V Bratislave, dňa 31. marca 2021

Ing. Martin HRIVÍK v. r.,
generálny tajomník SOPK